

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

DAILĖS TERAPIJOS ĮTAKA ONKOLOGINIŲ PACIENČIŲ EMOCINEI IR DVASINEI BŪKLEI

Darbo autorė. Viltė Elena JONYNAITĖ (VI kursas).

Darbo vadovė. Doc. dr. Giedrė BULOTIENĖ, VU MF Psichiatrijos klinika, Elnora JACHAJEVA, VU MF ir LMTA Reabilitacijos katedra.

Darbo tikslas. Stebėti onkologinių pacienčių emocinės ir dvasinės būklės dinamiką dailės terapijos sesijų eigoje.

Darbo metodika. Grupė nemokamam dailės terapijos 8 sesijų ciklui formuota pasitelkus viešą kvietimą Nacionalinio vėžio instituto Facebook puslapyje. Registracijos formą užpildė 25 pacientės. Dalyvauti sutiko 10 dalyvių, kurios dėl fizinės aplinkos apribojimų buvo paskirstytos į dvi atskiras grupes. Dailės terapijos užsiėmimus vedė Elnora Jachajeva, Dailės terapijos antrosios pakopos (magistrantūros) studijų magistrantė, ciklas tęsėsi nuo 2023 m. sausio pradžios iki 2023 m. kovo vidurio. Pacienčių emocinei būklei stebėti ir vertinti buvo panaudota anoniminė anketa, sudaryta iš demografinius duomenis, diagnozę, gydymą tiriančių klausimų bei FACIT dvasinės gerovės skalės (FACIT-Sp-12). FACIT-Sp-12 sudaryta iš dvylikos teiginių apie dvasinę gerovę, prasmę, vidinę ramybę ir tikėjimą, kurie vertinami 5 balų Likert skalėje (nuo 0 = „visiškai netinka“ iki 4 = „ypač tinka“). Dešimt teiginių įvardinta teigiama, du teiginiai įvardinti neigiama prasme, į tai atsižvelgta skaičiuojant rezultatus. Apklausos anketos išdalintos dalyvėms užpildyti prieš pirmą, penktą ir aštuntą sesiją. Iki sesijų pabaigos liko 5 dalyvės, kurios užpildė tik pirmos sesijos metu duotą apklausą. Kelios įvardintos sesijų netęsimo priežastys – dėl gaunamo gydymo suprastėjusi sveikata, paskirtų procedūrų laiko sutapimas su dailės terapijos sesijų laiku, nenoras atskleisti asmeninius išgyvenimus ar pasikeitusios užimtumo galimybės. Viena iš visas sesijas lankusių pacienčių atsisakė užpildyti antrąją iš trijų anketų. Rezultatams apskaičiuoti naudota *Microsoft Excel 2021* programa. Į tyrimą įtrauktos dalyvės pasirašė tiriamojo asmens sutikimo dalyvauti tyrime formą ir sutiko, kad jų kūriniai gali būti pateikiami moksliniame pranešime, užtikrinus anonimiškumą ir konfidencialumą.

Rezultatai. Vidutinis tyrime dalyvavusių pacienčių amžius 48,2 metų. Visose ciklo sesijose dalyvavusių pacienčių pirmos sesijos teigiamų FACIT-Sp-12 skalės teiginių balų sumos vidurkis buvo didesnis nei sesijas po kurio laiko nutraukusių pacienčių pirmos sesijos teigiamų teiginių balų vidurkis (atitinkamai 22,2 ir 17,5). Keturių iš penkių visas dailės terapijos sesijas lankusių pacienčių bendra teigiamai įvardintų skalės teiginių suma paskutinėje sesijoje buvo didesnė nei pirmoje, vienos pacientės balų suma tarp pirmo ir paskutinio užsiėmimo nesiskyrė. Balų didėjimo tendencija tarp visas sesijas lankusių stebėta vertinant teigiamus FACIT-3 („mano gyvenimas yra produktyvus“) ir FACIT-10 („aš randu stiprybę savo tikėjime“) teiginius, mažėjimo tendencija – neigiamai įvardintame FACIT-8 („mano gyvenimui trūksta prasmės ir tikslo“) teiginyje. Kituose

skalės teiginiuose balų dinamika pirmoje, antroje ir trečioje dailės terapijos sesijose kito nenuosekliai.

Išvados. Remiantis atlikto tyrimo rezultatais, kai kuriuose aspektuose (gyvenimo produktyvumo, stiprybės atradimo tikėjime, gyvenimo prasmės vertinime) stebėta teigiama onkologinių pacienčių emocinės ir dvasinės būklės dinamika dailės terapijos sesijų eigoje, kituose pokyčiai buvo nenuoseklūs – tai galėtų būti susiję su terapijos metu išskylančiais ne vien maloniais jausmais, gynybinėmis reakcijomis bei su dailės terapijos procesu nesusijusiais įvykiais, stresinėmis situacijomis.

Raktažodžiai. Dailės terapija; emocinė būklė; onkologija; dvasinė gerovė.